

"TĒVYNĒ"

Leidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.

V. K. Račkuskas Redaktorius (Editor).

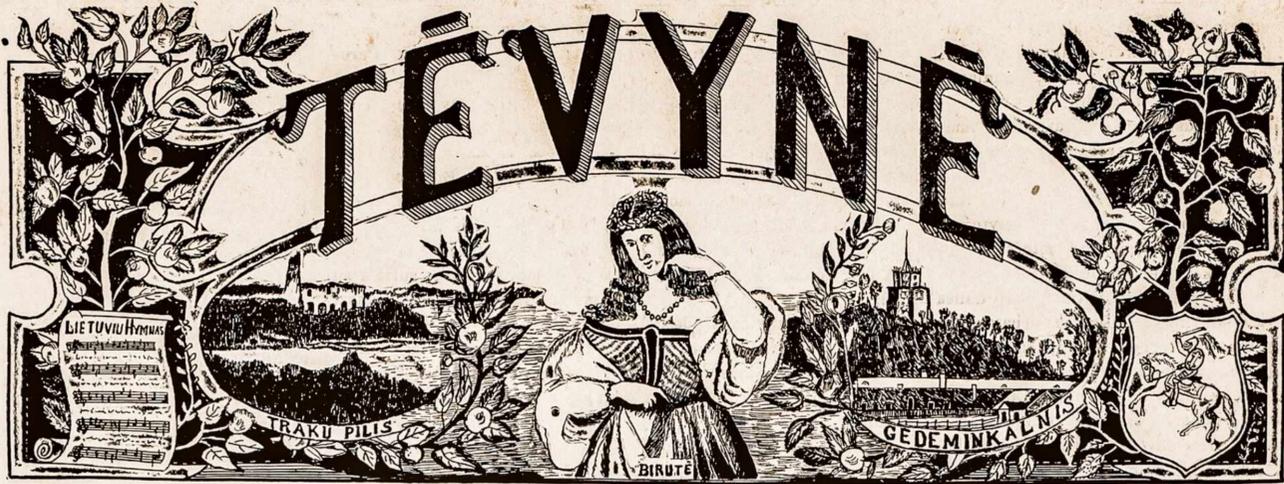
Prenumerata metams:

Suvalnytose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite.

"TĒVYNĒ"

307 W. 30-th Str. NEW YORK, N. Y.

"TĒVYNĒ"

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America

At 307 W. 30-th Str. New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.

Yearly subscription rates:

In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed:

"TĒVYNĒ"

307 W. 30-th Str. NEW YORK, N. Y.

Tel. Chelsea 5152.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

No. 32

New York, 9 d. Rugsėjo (August) 1912.

Entered as second class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3 1875.

Vol. V.

Žiurint iš šalies.

Leiskime sau, kad kas nors, neturįs supratimo apie mūsų vargus-bėdas, pirmu sykiu savo gyvenime pažvelgtų į mus. Įdomu būtų žinoti, ką toks „kas nors“ apie mus pasakytų ir kaip jis apvertintų mūsų darbus. Neabejotina vis-gi, kad tokio „ko nors“ sprendimas sulig mūsų būtų labai rustus. Gal iš tokio bešališko sprendimo ne vienas mūsų gerai ir pasimokinti galėtų.

Vienok tokio „ko nors“ nėra ir laukti jo negalima. Reikia patiemis į savus reikalus įsigilinti, reikia vieniems kitų darbus apvertinti ir pagal tą apvertinimą sprendimą išnešti.

Aišku, kad visos mūsų iševystės gyvenimas yra taip susipainiojęs, taip sumaišytas, kad baugu net pažūrėti į mūsų ateitį. Ir tai yra dėlto, kad mes dirbame išsisklaide, be jokio plano, be jokios idėjos. Kiekvienas norime savotišką „platformą“ gyvenimui vykinti, kiekvienas savotiškai norime kitų nuomones kreipti, pagalios kiekvienas norėtume savon pusėn visą minią vesti. Ir iš to viso gaunama ne ramus kultūriškas darbas, bet kažkokia maišatė, kažkoks sukury, kuriam visa, kas dar neseniai mūšyse buvo prakilnaus ir ideališko, žlugo. Na, o prie tokių aplinkybių apie kultūros darbą, ty apie žmonių švietimą, apie naudingą tarnavimą visuomenei negali būti ir kalbos. Tai apsi-reiškia dalyje mūsų laikraštijos ir mūsų organizacijos.

Aiškumo dėlei pasakysiu, ką manau po žodžių „mes“. Tuo žodžiu šitame straipsnyje atsidra-sinu vadinti pašauktuosius ir ne-pašauktuosius mūsų visuomenės veikėjus, mūsų korespondentus, laikraščių bendradarbius, pagaliaus ir pačius laikraščius. Jai ką paminėsiu ir vardu, — meldžiu atleidimo; ne įžeidimo dėlei tatau padarysiu, bet tam, kad dalyką kuoaiškiausia, mano nuomone, apšviestus.

Norėtūsi šičion pakalbėti apie daugelį dalykų, kurių dėlei turi kiekvieno dorą lietuvio širdis sopolingai susigniauti; tačiau „Tėvynės“ špaltos yra taip siauros, kad noroms-noroms reikia pasitenkinti tikta skaudžiausiais klausimais, ir tai tokiais, kurie paličia mūsų organizaciją. Kad žodžiai tik žodžiais nepasiliktų, bandysiu faktais savo tvirtinimus remti; iš to, tikinusi, suprasime, kad žiurint į mūsų darbus iš šalies, negalima jais džiaugties.

Pereitais metais „Tėvynėje“ ne sykį šauktai į SLA geresniu-sius ir darbštuosius (kitados) narius, kad ateitų pagalbon organi-zacijai, kuri to reikalauja ir kuri sunkų kryžį pergyvena. Ar buvo kokia nors to viso pasekmė? Jokios pasekmės nebuvo. Ne, buvo. Viena kuopa prisijuntė „Tėv-

nės“ redakcijai „įsakymą“ kuodaugiausiai talpinti „Tėvynėje“ agitativiškų straipsnių. Bet toji kuopa užmiršo apie tai, kad agitaci-ja laikraštyje ne 10 dalies tiek negali padaryti, kiek agitaci-ja žodžiu. Redaktorius gali rašyti agitativiškus straipsnius iki jo ranka nudžiūs, — naudos iš to nebus, jai jo darbo neparems žo-džių patįs nariai kuopose, jai pa-tiems nariams nerupės organizaci-ijos gerovė.

„Tėvynė“ šaukė, kad reikalin-ga yra kuopose agitacija žodžiu. Kas iš to išejo? Surengta prakal-bos keliose vietose ir toumi pasibaigė. Ponas SLA prezidentas aplankė kelias kuopas, bet užteko neįsimtingo pliakštelėjimo „Lietu-voje“, buk jis agituojaus prieš rinkimus už save (o jai rinkimai buvo beveik pasibaigę!), ir mūsų Prezidentas išsižadėjo pasišventimo, pasigailėjo savo vardo ir triu-so organizacijos dėkui. Tatau agi-tacijos žodžiu už mūsų Susivieni-jimą visiškai nebuvo.

Ne buvo agitacijos už, vienok buvo daug daroma prieš. Ar tai buvo daroma su sužine, ar ne — dievai vieni težino, bet daryta ir dabar dar daroma. Ir kas liud-niausia, — darbu prieš Susivieni-jimą atsižymėjo ir tie žmonės, kurie tą organizaciją pripažįsta nau-dinga esant, tie žmonės, kurie tai organizacijai yra jau padirbėję, pagaliaus jie patįs prie jos ir pri-klauo! Kokia tai bjauri ir skau-di ironija, koks tai besąžiniškas darbas, kokia tai nešvari politi-ka!

Visi kas prie Susivienijimo pri-klauo, žino, prie kokios organi-zacijos priklauso; žino jos tiks-lus, žino jos atliktus ir atlieka-mus darbus; be to žino ir savo pareigas sulig tos organizacijos, budami jos nariais. Vienok gi pasielgimai, priešingi netik jau narių pareigoms, bet ir stačiog paprasčiausiam žmonikumui, liu-dija, kad tie žmonės priklauso prie Susivienijimo ne jo tikslų dė-lei, bet savotiškų tikslų dėlei.

Prisižiūrėkime arčiau. Po XXVII Seimui vienas iš delega-tų, leidėjas „Keleivio“, labai prie-lankaus Susivienijimui laikraš-čio, savame laikraštyje draugiš-kaip pasiepė Seimą organizacijos, prie kurios pats priklauso, ir pa-rodė žmonėms „neteisingą“ aik-vojimą pinigų. Kitas narys, ir-gi buvęs Seime, iškalkuliuavo tuos „aikvojimus“, savai iškolio-jo „Tėvynės“ redaktorių ir pa-garsino tai dar labiaus prielan-kiam Susivienijimui laikraštyje „Kovoje“. Į tuos užmetimus atsakė „Tėvynė“, ištraukomis iš kningų parodė, kad jie klysta, diskredituodami organizacijos darbininkus. Nėra abejonės, kad visi, kas tai matė, suprato kame dalykas. Bet ar panorėjo tai su-prasti anie delegatai — abejojai. Nesa, jai jie būtų suprātę, tai būtų atsaukę neteisingai pa-skelbtas žinias laikraščiuose. Juk

reikia manyti juos esant bent tiek teisingais žmonėmis: jie patįs skelbiai kovotojai už teisybę. Jai jie to nepadarė, — tai reiškia laikosi klaidingos devizos: „teisybė sulig mūsų, bet ne sulig ju-sų!“

Toliaus. Minėtos pastabos ne-pasižsta „Tėvynėi“, nors tas laik-raštis yra SLA organas ir pasta-bų autorius — SLA narys. Pa-sižsta kitur dėlto, kad to laikraš-čio skaitytojai tikrai matys pas-tabas, o „Tėvynės“ paaiškinimų galės nematyti. Ir žiūrėkite, to viso pasekmės jau apsi-reiškia.

Jau viena-kita kuopa siunčia pro-testus! Tų kuopų nariai, mato-ma, organo netėmija, o jose yra tokių narių, kurie pastabas apie SLA kituose laikraščiuose pa-mato. Na, o kokią organizacijai naudą atneša protestai? Prie su-manaus tų protestų dabojimo ir aiškinimo — dalyką geriau apsi-sviečia. Vienok, kad tai butų, reikia dar ir gero noro pačių pro-testų rašytojų; gi kur tu žmogus rasi gerą norą ten, kur yra užsi-spyrimas, kur žmonės savais dar-bininkais neužsitiki, nesa tuos jų darbininkus diskredituoja kiti! Tokiu budu atviras kelias nesu-pirpatimams, surutei. Gal to ir geidžia tie žmonės, tie pastabų au-toriai? Jai geidžia — tegul pas-a-ko, tuokart bus žinotina, ką orga-nizacija turi veikti su nariais, ku-rie organizacijose stengiasi vien suirutes kelti. O jai jie nėra or-ganizacijos nariais, bus žinotina, kad organizacija turi nuo jų gin-ties, kaip nuo priešų.

Liudna tatau ir skaudu, po-drang ir pikta. Pikta dėlto, kad žmonės, priklausančie prie orga-nizacijos, visokiais budais nori jai kenkti. Ištikrųjų ar nekenkia Susivienijimui net buvęsi jo or-ganizacijos, p. K. Vidikas savo satyromis ir peržvalgomis, kuriose stengiasi patėmyti tik tai, prie ko, , jo nuomone, galima prisikabinti; tankiausiai tai daro-ma be jokio reikalo, kad tik orga-nizacijai įkandus, ją pašėpus, iš-niekinus, pajauokus jos darbinin-ku. Mēs norėtume manyti, kad tokį taktiką netinka doram žmo-gui. juo labjaus socialistui.

Ar ne kudikišką žaislą žaidžia tuose pat „satyrų užpečiuose“ buvęs kitą syk darbštus SLA na-rys (dabar-gi uolus pasityčioto-jas iš organizacijos, nors pats yra jos nariu), p. J. P. R? Pagaliaus jį ką panėsi ir toks „pajieško-jimas“, tilpęs p. J. Baltrušaičio „Dilgėlėse“, kurį čia užmetusi-me: „Pajieškau SLA konstituci-jos projekto referendumo, kur jis yra ar gal kur pražu-vēs, meldžiu suteikti žinią per tą patį laikraštį „Dilgėlės“, arba per SLA organą „Tėvynė“, už-ką nemirtinai busiu dėkingas.

J. S. Pruselaitis.”

Jai tai būtų parašęs žmogelis, kuriam tinka marga kepuraitė su varpeliais, — niekas nesistebėtų. Bet tai rašo, pusiau rimtu, pusiau

nerimtu tonu, vienas iš buvusių SLA darbininkų, buvęsis kandi-datas į SLA Sekretorius, nesykį drąsiai kalbėdavęs apie SLA reikalus. Pamačius tokį rašinį, norisi paklausti: kas tai? Ar kas kitas po tuo rašiniu padėjo p. J. S. Pruselaicio parašą (be jo ži-nios, — juk pas mus ir tokie daly-kai daroma), ar gal gerb. kandi-datas į SLA Sekretorius, užmir-šęs rimtumą, ir nuopelnus šiai or-ganizacijai, pasiskolino valandė-lei kepuraitę su skambaliukais?

Juokai juokais, o vienok mato-ma, kad visa tai daroma su tiks-lais, tik su kokiais? Kaip ten nebutų, panašūs darbai ir darbe-liai, žinoma, organizacijai yra la-bai kenksmingi, ypatingai jai joms atlieka patįs organizacijos nariai. Skaitytojau, kaip pana-šūs darbai galima vadinti? SLA nariai, kokiu vardu jūs galite pa-vadinti tokius savo draugus, ku-rie, saukdami, buk jiems rupi or-ganizacijos gerovė, buk jie esą tei-sybės jieskotojai, patįs tą orga-nizaciją stengiasi ardyti ir patįs neteisinaigi elgiai?

Ne, vyrai, tokiais budais mēs negalime dirbti darbo. Jai jūs esate sąžiniški žmonės, — tai pri-pažinsite, kad SLA, kaip pa-salpinė ir kultūrinė organizacija, yra reikalinga lietuviams-išei-viams. Jai taip — dėlko vietoj budavojimo, jūs jieskote kelių jų slopinti? Leiskime, kad sąžiniš-kais budami, pasakysite, jog SLA jums nepatinka. Bet tai dar nereiškia, kad SLA netinka vi-siems ir kad jis nėra naudingas ir reikalingas. Eidami daleidi-mų keliais, leiskime, kad jūs, sąžiniškais budami, pri-pažįstate S. L. A. netinkančia (jūsų nuomone) organizacija, ir todėl stengiatės jai kenkti, ir pajaukti, ir, gal buti, norite ar-dyti, pildydami išreiktą kitą syk p. F. Bagočiaus užmanymą sus-kaldyti SLA. Leiskime, kad taip yra ir kad jums pasisektų savo at-siekti. Kuomi atlygintumėt tukst-antėms žmonių, kurie dabar priklauso prie SLA, ir kurių sei-mynos tikisi iš SLA. pašalpu? Paklauskite sąžinės, ką ji jums pasakys.

Leiskime toliaus, kad jums (o jūs — tai keli, ar keliolika) orga-nizacija nepatinka, — tad kam jos laikotės? O jai jummyse sąži-nė ir žmoniškumas yra, — tai duokite organizacijai eiti savo ke-liu, te ji tarpsta, te ji atlieka savo užduotis. Nenorite gelbėti jai augti, — negelbėkite, bet ir ne-klūdykite. Pagaliaus jos reika-lų apkalbėjimui turite organa, tad neloškite komedijų, nesidėki-te sau ant protaujančių galvų margas kepuraites su skambalė-liais,—apkalbėkite savo organiza-cijos reikalus organe, kaip vyrai, o ne kaip kudikiai. Ištikrųjų reik-na jau kudikiams bebuvus, reikia nors sykis išaugti ir taip veikti, kad ir savo ir kitų akyse darbais užsitarnauti pagodonės, nesa tu,

kurie kudikiškai veikia, negalima yra godoti.

O jus, kam organizacijos gerovė rupi, kas suprantat jos svarbą netik Amerikos bet ir Europos lietuvių gyvenime, sukrukskite ir darbais parodykite, kad mūsų Susivienijime dar esama vyrų!

V. K. Račkuskas.

Jau laikas.

Mēs, amerikiečiai, turime didžiausią organizaciją, — Susiv. Liet. Amerikoje, — kuri išleidi-nėja kas savaitė savo laikraštį, savo organą. Žinome, jog SLA nariai moka tam tikrą mokes-tį tautos reikalams. Iš tos tai mo-kesties, drąsiai galima sakyti, di-džiausia dalis skiriama mokslae-iviams. (Nes jiems skirta \$1,789.96,—kaip matome iš p. V. K. Rač-kausko surinktos statistikos; žr. „Tėv.“ N15 — 1912 m.). Paskui eina ir-gi nemaža suma — \$1,750.00, kuri paskirta apšvietos reika-lams. Ir iš to išvedame, jog \$3,532.96 paskirta tikta apšvietos reikalams. Tatau ar ne turėtų apšviestiesnieji lietuviai atsinešti į Susiv. simpatiškaus, negu ištiesų yra daroma? Rodos, kad turėtų? Bet ar taip yra, kaip privaltėtų buti? Ne. Šiandien SLA orga-nas „Tėvynė“ turėtų buti puik-iausiu lietuvių laikraščiu. Ir ištiesų, ar-gi sodininkas, kuris išiepija ir prižiūri augalus, neturi tiesos tikėtis, kad jiems užaugus jisiai galės naudotis jų vaisiais? Neuzsiganėdins jis tais, kurie ne-išduoda jokių vaisių. Neuzganė-dintas jis todėl, jog veltui dėta jo trisus. Taip lygiai ir pas mus yra. Ir ar-gi gali linksmai ir smagiai jausties tie senieji mu-sų delegatai, kurie skirdavo su-mas pinigų mokslaeiviams, pasi-tikėdami, jog jie ateityje, kaip mokytesni, turint daugiau ap-švietos žmonės, prisidės prie švie-timo savo tamsėnių brolių? Se-nieji mūsų Susivienijimo rėmė-jai, atvažiavusieji tais laikais į šią šalį, nerado tiek žmonių, ku-rie būtų galėję šioki-tokią pa-galbą suteikti; jiems daugiausia rupėjo, kad bent kiti tiek vargo neavartų. Kiti-gi savo tamsė-niams broliams aiškino, jog rei-kia mokėti po 25c. į metus tautos reikalams. O svarbiausiu tautos reikalu pasirodė — šelpimas mokslaeivių. Taigi, lietuviai ir liett-uvaitės, kur jūs nebutumėte — jai tik jaučiute, kad SLA yra šiek-tiek gero padaręs, tai turite ir jūs bent kuomi pasirodyti. Ar-gi jums tinka taip sėdėti rankas su-dėjus ir žiūrėti ir laukti, kad „Tėvynė“ rašytų tie, kurie Lie-tuvoje ant kelio po smiltis bebrai-zydami išmoko rašyti? Tatau bū-tų labai negražu. Tiesa, „Tėvy-nė“ matome ir geresnių raštų, bet tokių labai maž. Turėtume

matyti daug daugiau, negu da-bar.

Taigi, gerbiamieji! Bukite taip geri ir parodykite SLA dau-giau simpatijos, daugiau jaumo ir prielankumo. Pamėginkite pa-daryti „Tėvynė“ populariškiau-siu lietuvių laikraščiu: rašykite jį žinutes iš kitų tautų draugi-jų gyvavimo, apie kooperacijas; rašykite žinutes iš lietuvių gyve-nimo ir jų veikimo. Raginkite rašytiesi į SLA. Tokiu budu jūs pildysite savo užduotį.

A. Kamblaitis.

DAILĖS MOKSLAS IR JO REIKSMĖ AUKLĖJIME.

Mokykla tikrai ciniškai atsine-ša ir žiuri į visa ką, kas svarbesnio žmoguje: į švenčiausius jo sielos reikalavimus. Ir todėl nē nestebėtina, jai ir jaunoji gent-kartė pati galų gale ciniškai atsi-nesa į gyvenimo reikalavimus. Nėra tatau ko stebėtis, jai krajera ir šalti apskaitliavimai jaunųjų žmonių gyvenime ima lošti žy-mesnę ir didesnę rolę.

Tiktai tie, kuriems patsai liki-mas nulėmė gyvenimui laimingą ir turtingą dvasinį gyvenimą, tie įstengia išbulinti savyje tą, j kurį mokykla nekreipia jokios domos.

Bet jai tas, kas dedasi mokyk-loje, mažiau kenkiantis, ir kai-kuriuos neapeinantis, kurie ypač apdovanoti ypatinga laime, kurie už mokyklos sienų gali gyventi geroje ir tikroje kultūros atmo-sferoje, tai tuo didesnė mokykla turi reikšmę dėlei visų tų, kurie tiktai mokyklos ribose gali gauti visa, kas verta ir gera. Daugu-mui mokinių mokykla yra vienin-tėle vieta, kur jų dvasinis ir sie-los gyvenimas gali ingyti tinka-mą ir reikalingą maistą.

Ir todėl naujoji pedagogija energiškai spiriasi ir reikalauja, kad mokykloje būtų skiriama to-kia pat vieta dailės mokslui, kaip ir praktiškiems mokslams. Reikalaujama išplėtoti jaunojon gentkartėn dailės mokslo ir poe-zijos supratimas ir poetiškas min-tijimas; naujoji pedagogija pri-parodo, jog poetiškas mintijimo išplėtojimas turi tokią pat svar-bą, kaip ir išplėtojimas praktiško mokslo arba matematiškas min-tijimas. Ant poetiško mintijimo galės atsiremia žmogaus sielos su-pratimas. Poetiškojo mintijimo siekis — tai intyminis žmogaus vidujinio gyvenimo supratimas. Visą gyvenimą prieš save matyti, visa ką siela pergyventi, kitų liki-mą gyvai atjausti — bus galima tiktai tuomet, kada mes lavinsi-me ir miklinsime simpatiškaiją fantaziją su pagalba poezijos ir tikrojo dailės mokslo.

Teorijs dēlei šito klausimo daleidžiama mažas nesu-siprati-mas. Bet kokiuo budu dailės mokslą ir poeziją įvesti int moky-

klą ir kokio būdu padaryti ją mėgiamu in suprantamu dalyku, kuris bus teikiamas jaunajai gent-kartei — apie tati yra daugelis ir įvairių pažiūrų, kurios dažnai tiesiog viena kitai prieštarauja. Ir tačiau ir-gi apie patį principą gali būti įvairių pažiūrų.

„As patsai per ilgą laiką maniau, jog dailės mokslas ir poezija negali rasti vietos mokykloje. Mokykloje viešpatuoja perversi didelis šablono ir formalizmas, visą kas tenai paverčiama į sausą ir negyvą medžiagą, kurią mokiniai mokosi iš atminties, todėl daugelis dalykų — noroms nenoroms — yra sugadinama, suprofanuojama, ant visa ko su laiku užgula „mokyklos dulksė“. Gyviausias ir gražiausias dalykas mokykloje daugelį kartų dėlei mokyklos šablono sutuo dalyku elgimosi, pradžio savo giedrumą ir skais-tumą, tampa nuobodžiu, banališku ir, galų gale, suvysta ir numiršta.

„Per ilgą laiką maniau, jog mokykloje tik tai tuos dalykus galima mokyti, kuriuos galima tikrai mechaniškai ir abstraktiškai apdirbti, kur jausmai ir po-etiška fantazija nelošia jokios ro-lės. Ir visa tai, kas giedrus ir gražus ir poetiškas, — taip ma-niau — kaip galint reikia saugo-ti nuo mokyklos mirtinos atmo-sferos. Gana ilgai buvau įsitiki-nęs apie netikusį ir pavojingą mokyklos orą, kuris naikina vis-ką, kas skaisčius ir pilnas gyvy-bės gaivos, kad man matėsi koks tai dalyko nesupratimas, kada iš-girdau balsus, reikalaujančius įvesti int mokyklą dailės mokslą ir poeziją; reikalaujančius įves-ti daugiau, negu ligi šiol buvo.“

„Lauk iš mokyklos su visu tuo, kas gali būti suprofanuota ir su-gadinta, kaip tik tai prie jų pris-liečia pedanto-mokytojo arba šalto valdininko kietos rankos!“

„Man rodėsi, jog visa tai, kas už mokyklos sienų jaunąją gent-kartę gali užinteresuoti ir savin-patrukti, greitai laiku pasidary-tų nuobodus, jai tik int mokyklą įves kaip obligatorišką dalyką, kurį mokiny verstinai turi iš-mokti.“

„Mano tuometinis įsitikinimas apie mirtiną mokyklos įtekmę ant kiekvieno gyvo dalyko buvo neperkeičiamas.“

„Bet štai man teko susipažinti su mokyklomis ir pedagogais, ku-rie ne tik negadino, neprofana-vo, bet visa ką stengdavosi pada-ryti mėgiamu ir patinkamu, ką tik įnešdavo int mokyklą, kurie atgaivino dailės mokslą ir poez-iją, ir atvėrė dėl jų mokinių širdis ir jausmus.“

„Rusijos ir geresnioje užsienio mokyklose teko pastebėti taip puikias pašymo, dainavimo ir li-teratūros valandas, jog turėjau sutikti, kad dailės mokslas ir po-ezija mokykloje ne tik gali bu-ti įvesta, bet ir išvysta, kaip bu-ti įvesta, kaip būti išvysta, kaip bu-ti išvysta, kaip būti išvysta.“

„Ir nuo to tai laiko, pradėjau kitaip int šitą dalyką žiūrėti, pat-sai pagalniaus praktiškai įsitiki-riau, jog ir dailė ir poezija bei jų skyrius mokykloje gali daug ką pa-daryti. Kada man pačiam pris-lie-čio klausyti literatūros valandas, tuomet, iš pradžios rečiau, bet vėliau vis tankiau ir tankiau pa-sisekė poezijos dalis klasėje pil-nai išsemti, jog rodėsi, kad nieko nesugadinau, jog poezija ne tr-uputėlio iš savo skaisnumo nepa-žūdė, jog visas jos turinys taip tapo suprashtas ir atjaustas, kaip kad patsai poetas suprato ir ju-to. Bet tai, tiesa: niekuomet šitokiose atvejuose neįaudoda-vau paprasto mokyklos aparato, visada stengiausi apsieiti be visa-

jos svarbiausią dalyką, kas nelei-džia svarbiausią dalyką, kas nelei-džia nubusti — intensiviniams, tyriems, apribotiems gyvenimo vaizdams. Ne „gražus deklama-vimas“ čia svarbu, ne skaisčių jausmų kėlimas, kaip tuli dailės „komedijantai“ mano. Ne. Čia svarbu: kad sukelti klausytojuo-se visą tą jausmų ir minčių komp-leksą, kurisai buvo poeto kruti-nėje, kada jisai tvėrė savo dailės tvarinį. Klausytojas arba skaity-tojas turi pergyventi savo fanta-zijoje visa tai, ką pergyveno pat-sai poetas.“ Iš pašytų poeto gy-venimo paveikslų reikia regėti prieš save šviesiai ir aiškiai nu-paišytas žmonių gyvenimas, jų mintis ir jausmai ir siekiai, rei-kia suprasti ligi pastarosios sie-lumos gilumos, reikia su jais kartu gyventi, reikia dalyvauti jų liki-me, itin kai kada patsai visa tai perleistum.

Ibsenas vienoj vietoj šitaip sako: „Aš neparašau nė vienos eilutės pirmiau, negu aš turiu tuos žmones, kuriuos aš noriu at-vaizdinti pilnai savo valion; kol nesu persitikinęs, koksai jų bu-das ir likimas; kol nematau juos gyvais, kol negirdžiu jų balso, nematau kaip jie juda, kaip eina, kaip rengiasi, aiškiai ligi paties paskutinio guzikėlio.“

Jul. Baniulis.

Iš Visur.

Riaušės Čenstakovoje. Klioš-toriaus perdėtinis buvo paliepęs 6 naujokams besirengiantiems į vienuolius išeiti iš klioštoriaus. Jie mat buvo netikę į vienuolius. Tačiau tie pasipriešino ir geruo-ju nenorėjo klioštoriaus apeisti. Prisiėjo šauktis policijos.

Valstybės Taryba. Lietuvių laikraščiuose mažai rašoma apie Valstybės Tarybą. Yra tai augš-tesnė už Valstybės Dumą įstaiga. Ji visus Dumos išdirbtus ir priim-tus įstatymus dar kartą peržiuri ir patvirtina arba atmeta. Daug įstatymų Dumos išdirbtų Valst. Taryba atmetė. V. Taryba, kaip sako, labai trukdė V. Dumos dar-bus. V. Taryba ir-gi susideda iš atstovų, bet jau atstovus ne žmo-nės-liaudies renka. Dabar V. Ta-ryba ir-gi paleista ligi lapkričio 1 dienos.

Nuteistieji redaktoriai. Birželio 20 d. Peterburgo teismo rūmai nuteisė du laikraščio „Delo Ži-ni“ redaktorių: vieną 4 metams, kitą 2 metams ir-gi tvirtovės. „Delo Žini“ buvo tai darbininkų laikraštis. Jis prasi-žengė prieš valdžią tuo, kad pei-kęs valdžią, nurodinėjęs jos blo-gus darbus, raginęs žmones susi-prasti.

Surado šiaurės tyrinėtojus. Pereitą savaitę atrasta danų šiau-rės tyrinėtojai: kapitonas Ejnar Mikkelson ir jo draugas Iversen. Jiedu iškeliavo iš Danijos 1910 metuose; kovo mėn tuo pačiu me-tu nuo Shanon salos leidosi sker-sai Šiaurinę Grenlandiją į tolimus šiaurius jieskoti kito šiaurį ty-rinėtojo, Mylius Erichsen'o, re-kordų. M. Erichsen ir du jo drau-gu žuvę tolimoje šiaurėje 1909 m. E. Mikkelson ir Iverseną atrado Norvegijos žuvininkai ant Bass Rock salos.

Rusų liaudies mokytojų namai. Kaip praneša Rusijoje spaudzina-mas dienraštis „Russkoje Slovo“, Ekaterinoslave birželio 3 d. rusų liaudies mokytojų draugija nu-tarusi statyti savo namus, kur bus jų draugijos — kambariai, muzėjus, knygynas, biuras ir lekeijų skyriai. To namo pastaty-mui reikišią 20,000 rub. Tan fon-dan pinigings rinko patįs mokyto-

jai. **Odesa.** Birželio 2 d. keturiuose Odesos pav. valsčiuose buvę dideli ledai ir suplakę tų valsčių ja-vus.

Duelius. Rygoje birželio 3d. du vietiniu aristokratu, baronu Kamphausen ir Menhden belošda-mi kortomis susiginčio ir nutarė šaudyti. Pirmasai šovė Kamp-hausen ir sunkiai Menhdeną su-žeidė.

Senas kauras vertas 20,000 dol. Tulas dailės žinovas neseniai apsi-lankė pas baroną Jarmy, Hunga-rijos parlamento narį, gyvenan-tį Budapešte, ir patyrė, jog pas jį naudojama skalbynės uždengi-mui labai brangus iš XIV šimte-mčio Gobelino sienų kauras. Da-bar šitą kaurą rengiasi nupirkti Britiškasai muzėjus.

Tiflize birželio 3 d. prokuroras nubaudė vietinio laikraščio „Za-kavkazie“ redaktorių 300 rub. už perspauzdinimą iš „Peter. Vied.“ straipsnio apie gruzinų bažnyčias.

Mikado pasimirė. Liepos 30 d. pasimirė Japonijos imperatoriaus Mutsuhito, kuris viešpatavo ke-turesdešimt ir keturius metus. Jo vietą užėmė jo sunus Joshihito. Tikrų žinių kol kas nėra, ta-čiaus menama, jog jo laidotuvės businės už mėnesio. Pagal juo paties norą, busias palaidotas Maruyama Palociuje, kurį išstatė Hideyoshi XVI šimtmetyje.

Žurnalas skiriamas tik tai poe-tams. Nors tikrų žinių der trunks-ta, tačiau skelbiama, jog apie 100 turtingų Chicago literatų ir dailininkų pasižadėję kiekvienas įnešti po 5,000 dolarių int pusmil-ijonį fondą uždėjimui žurnalo (magazine), kuris bus skiriamas tik tai poetams. Sako, jog šitą žurnalą uždėti sumanusi Miss Harriet Monroe, žymi Chicago rašytoja. Pirmasai to žurnalo numeris pasirodys lapkričio mėnesiu.

Be to, susidaręs jau ir tam tik-ras Advisory Literary Committee — Patariamasis Literatinis Ko-mitetas, kurin intėjo: Hobart C. Chatfield-Taylor, Henry B. Fuller ir Edith Wyatt. Jie pagelbėsią p-lei Monroe šitą jos sumanytą realiu padaryti. Taipogi apie šintas žymių Chicago gyvento-jų pasižadėję mokėti po 50 dol kas metą, per penkius metus, kad tuo būdu užtikrinus žurnalo gy-venimą Taigi dalis draugijos pasi-žada remti p-lės Monroe sumany-mą ir auklėti poeziją.

Na-gi pas lietuvių literatūros dalykai visai kitaip stovi. Lietu-viai net dienraščiu išleidinėti jo-kiuo būdu nesuranda žmonių. Leidėjai, kurie nudien išleidžia savaitinius laikraščius, bijo pai-mti dienraščio leidimą, o mūsų turtingesnioji visuomenės dalis į pagalbą eiti dar nei nemanai. Dienraščio klausimas paprastai užbaigiama nekaltu ir lakonišku sakiniu: Lietuviams dienraščio dar nereikia! — atkartokite la-bai garsiai. Tą sakinį turbūt pa-leido arba komikas arba žmogus-uodega, t.y. kuris moka tik tai kit-tus sekti, o patsai nieko nesuge-bi padėti.

Dėlei Rosenthalo. Dėlei Ros-enthalo, žinomo jau visuomenei New Yorko lošiko, kurį neseniai nušovė, dabar anglų dienraščiuo-se spauzdinama kas dieną po ke-lėtą skilčių. Ir dar nežinia, kuo-met tasai skandalas užsibaigs. Tačiau išvilks aikštėn nemaža tamsių dalykų, kame labai daug

prisideda „žmonių sargai“, poli-cijantai bei jų viršininkai. Paro-dys pasauliui, kiek po policijos globa padaroma vagysčių, kiek nudedama žmonių ir kt. p. daly-kų. Be to, to skandalo atbalsiai pasiekė jau net ir Europos spau-dą, net Europos laikraščių skiltis. Francuzų laikraštis „Le Temps“ nurodo, kad policijos demoralizacija labai bandžiai surišta su Tammany Hall; čia esąs patsai demoralizacijos pagrindas. Ir priduria jisai, jog šitaisi skanda-las praeisias, kaip kad daugelis kitų praėjo, o kyšių ėmimas žy-dės kaip žydėjęs.

Du amerikou pakarta. Kaip praneša iš Mexiko City, liepos 29 d. ties Cananea pakarta du ame-rikonu. Pakorė juodu meksikie-čiai sukilėliai. Apie šitą inciden-tą pranešta Meksikos prezidentui Madero.

Besiklausant prakalbos. Lie-pos 30 d. naktį miestelyj Lees Summit, Mo. besiklausant Bray-no prakalbos tulam Cole Younger išimta iš kišenės 95 dolariai.

Gera progą. „The Daily Mail“, Londono dienraščio, korespon-dentas viename to dienraščio nu-meryje rašydamas apie Tammany Hall, išsireiškęs, jog New Yorko apskričio vadovai pirmiau buvę: valkatos, paskui — kišenų vagi-liai, bankų plėšikai, salioninkai, hotelių savininkai ir galų gale — pastoję Tammany Hall politikos vyrais, „diplomatais“. Ant to atsiliopė New Yorko advokatas Hyacinte Ringrose, kuris prižada paskirti Londono ligonbučiui 500 dol., jai to laikraščio korespon-dentas paminėjęs nors vieną New Yorko apskričio vadovą, ku-ris augščiau paminėtai laiptais butų atvykęs Tammany Hall po-litikos vyrų raman.

Peržvalga

Liutuviai ir latviai. „Lais-vės“ N59 išspausdinta trumpa ži-nutė apie latvių laikraštį. Ta žinutė, paimita iš latvių dienraš-čio „Jauna Deenas Lapa“.

„Latvių kalboje išeina 40 laik-raščių ir žurnalų. Tarpe jų 7 dien-raščiai, 4 savaitraščiai, visi kiti išeina daugiausia 2—3 sykius į savaitę. Visi šitie laikraščiai iš-eina 120,000 egzemplioruose. Kadangi latvių Baltijoje priskai-toma milijonas ir du šimtu tuks-tančių, tai ant 10 latvių išpuola vienas laikraščio egzempliorus. Per pirmuosius 4 mėnesius šių me-tų latvių laikraštija užsimokėjo pabaudos 3,600 rublių, arba ant 26 mėnesių kalėjimo. Daugiaus-ia nukentėjo Rygos darbininkų laikraštis „Jaunais Laiks“. Ant jo tik vieno pripuola trečdalis pa-baudų ir kalėjimo“.

Be to reikia paminėti, jog žy-mus latvių veikėjas, p. A. Gul-bis, isteigė „Universale bibliotek-ka“. Išspausdinta jau 47 num. „Universale bibliotekos“; spaus-diniai parsiduoda labai pigia čie-nia: už 10 arba 20 kap. egz. Pa-vyzdin: Goethes „Faustas“ I da-lis 20 kap., B. Bjernsono „Kada jaunasai vynos žydi“ — 10 kap., L. N. Tolstojaus „Velnius“ — 10 kap., Lesingo „Natanas Gudru-sis“ — 20 kap., M. Lermontovo „Demonas“ (su autoriaus biogra-fija) — 10 kap., Turgenovo „Pir-moji meilė“ — 10 kap., ir daugelis kitų klasiškų veikalų.

***
: Naujas literatūros veikalas. N30 „Vienybės Lietuvninkų“ pradėta spausdinti Kazio Puidos veikalas — „Paskutinė ašara“.

***
: Iš Argentinos padangės. „Lietuvos“ 30 num. išspausdinta

SLA. ISTORIJA.

(Tąsa).

Žinant kokią svarbą, ypatingai anuose laikuose, turėjo lietuviams kuningo žodis, lengva suprasti „L Bal-so“, o su juo drauge ir S. V. L. A. padėjimas. Žmonės, jai ir nebuvo kruvinais jų priešais, tai mažai jiems ir už-jautė. Sus. V. Liet. Amer. veikėjai galėjo „Liet. Balse“ kuopuikiausiais žodžiais susivienijimą aprašinėti, bet jaisiais minių jie negalėjo intikinti, kadangi minios jų neskaitė, o jai ir skaitė, tai šaltai į tą viską žiūrėjo.

Šitaip dalykams stovint Sus. Visų Let. Ameriko-je augti negalėjo, savo gi šalininkų neturėdamas gana, kad kokį darbą bendromis spēkomis nuveikti, turėjo pulti žemyn. Šitas puolimas ypatingai pasirodė žymiu po antram seimui. Nariai nesiskubino prie jo rašyti, Susivienijimo veikėjai žudė viltį ir visas Susivienijimo darbas silpnėjo ir mirė. Philadelphijos kuopos kasi-ninkas A. Šėmis turbūt manydamas, kad Susivienijimas neužilgo grius, norėjo palaikyti \$98.00 Susivienijimo pinigų, bet M. Valinčius rugs. d. 25, 1887 m. per teismą priverstė tuos pinigus Susivienijimui užmokėti.

Kaimelyje Nicholas, arti Shenandoah'rio, Pa. nors ir susitvėrė Susivienijimo kuopa Keuščio vardu ir savo valdybą išrinko, kurioje buvo: M. Ročkus pirmi-ninku, Juozas Mockaitis raštininku, bet ji neišgali gyva-vo.

Birželio d. 23, 1888 m. „Liet. Balse“ su pasiguodi-mu yra paminėta, kad apie Susivienijimo reikalus nie-kas nieko nerašas. Tas pats pasiguodimas atkartota vėl liep. 7, tame pačiame laikrašty. Liepos gi d. 30 Susiv. Raštininkas ragina narius rinkti savo delegatus trečian seiman, rengiaman Pittstone, Pa. rugsėjo 14 ir 15.

Rugpjūčio 23 d. tame laikrašty pagarsinta, kad seimas yra perkeltas iš rugsėjo 14 ir 15 į to paties mėne-sio '6 ir 17.

Seimui besitartinant daugumas laukė daugelio svečių į Pittstoną suvažiuojant, bet seiman atvažiavo tik tai J. Šliupas ir dar du lietuviai iš Wilkes-Barrės, Pa. Susivienijimas buvo jau numiręs ir Šliupas, atva-žiajęs seiman, galėjo jį tik palaidoti.

ANTRAS SUSIVIENIJIMAS

arba

„Susivienijimas Visų Draugysčių Katalikiškų Lietuviškų Amerikoje.“

Susiv. Kaip jau sakėme, lietuviams pirmieviams Pradžio, ėmus savo tautiečius raginti skirtis nuo lenkų

ir telkties prie jų pačių sumanytojo susivie-nijimo, pas ano laiko lietuvių lenkininkus atgaleivius ra-dosi pavydumas. „Susivienijimas Visų Lietuvninkų Ame-rikoje“ turėjo gražius mierius; jis stiprino lietuvių dva-sią, stengėsi juos doroje ir apšvietoje pakelti ir jieskojo kelių jų medžiaginio padėjimo pagerinimui. Tai buvo norai, kurių naudingumo negalima buvo užgint. Bet dažnai žmonėms vieno naudingumo neuženka. Daig-tas gali būti naudingas, bet jis negeras dėlto, kad jį kas kitas padaro.

Lygiai tas pats buvo ir čia. Tarp ano laiko lietu-vių, pirmievių buvo tik maža saujelė ir šita ve saujelė už-sivertė iš tamsių minių sutverti spēką, kuria jie paskui kaipo jos tvėrėjai butinai turėjo ir valdyti. Šitokis pirm-eivių pasikėsėjimas buvo išiveržim ne savo sritin aky-se tų, kurie jautėsi stovį arčiau prie minių kaip anie. Ši-tie buvusieji, ar norėjusieji buti minių vadovais vyrai ži-nojo, kad pirmieviams gavus ant minių viršų, jų svar-ba minių akyse sumažės, o to jie visai negeidė.

Taigi pirmiesiems Susivienijimo Visų Lietuvninkų Amerikoje atgarsiams praskambėjus, ano laiko lietuvių atgaleiviams dunktelėjo, kaip čia tam pirmievių susivie-nijimui kelius užbėgus ir patiems atsistojus minių pri-šaky. Užsivarinėti ant jo nevisai sekė; jo mieriai buvo geri ir naudingi ir jo taisyklės leido visiems lietuviams be skirtumo pažiūrų prie jo spiesties. Reikėjo tad su-rasti jo negerumo priežastis; ir jį buvo surasta. Sus. Visų Liet. Amerikoje savo organu turėjo bedieviškąjį laikraštį ir jis pats turėjo buti bedievišku. Leidus to-kią organizacijai tarp lietuvių plėstis yra aiškus pavo-jus tikėjimui; todėl apsigynimui nuo jo reikia tvirti naujas susivienijimas — katalikiškias.

Taip samprotavo trys Plymoutho vyrai: Juozas Paukštys, žmogus su liaudies mokyklos mokslu, neseniai pradėjęs lietuviams laikraštį dabartinę „Vienybę Lie-tuvninkų“ leisti; jo laikraščio redaktorius Dominikas Tamašaukas, žinomas lietuviams kaipo Bačkauckas, kitasyk vargonininkavęs — žmogus taipgi mažo mokslo ir senų, lenkų pažiūrų, bet šiaip gabus, tik tas jo gabu-mas visas apsiereiskė daryme juokų, kurie šale savo juo-kingumo turėjo ir neprideringumo gerą dalį. Tokių jo padarytų juokų atminimai dar ir dabar galima nevie-nur girdėti. Antai šenandoričiai pasakoją, kaip jis ten vėliaus bevargonininkaudamas, juokus darydavo iš savo klebono Lenarkevičiaus, kuningo lenko nemokėjusio lie-tuvių kalbos ir užsimanivusio lietuviams pamokslus sa-kyti. Tasai kuningas savo pamokslą parašydavo lenkiš-ka kalba ir duodavo jį Bačkauskui išversti į lietuvių kal-bą, o tas beversdamas jo pamokslan visokių blevyzgų pri-kišdavo. Taip kartą vietoje parašyti: „Ir pasirodė Pa-nelė Šv. ant aržuolo“, jis parašė: „ir pasirodė kumelė ant (Toliaus bus.)“

trampa, p. A. Kučinsko, žinutė apie Urdinarraine gyvenančius lietuvius. Štai kaip jį rašo:

„Šitas miestelis nedidelis. Lietuvių yra 7 šeimos, o pavienių 15; buvo jų pirma daugiau, bet kiti išvažinėjo kitur. Vienas lietuvis turi nuosavus namelius, verbus \$1,800. Lietuviai dirba pas svetimtaučius. Vienoj dirbuvėj dviem lietuviams nupjovė rankų pirštus. Vietoj už tai jiems mokėti atlyginimą, atstatė nuo darbo. Puikus tai atlyginimas.

„Inteligentų lietuvių čia nėra; buvo vienas, bet ir tas, apsidėjęs, liovėsi dirbęs, nes pažadėjo sužiedetinei daugiau nedalyvauti lietuviškoje dirvoj“.

Perskaičius šią žinutę, man prisiminė mūsų žinomo rašytojo, Jaunučio Vienuolio, parodija apie lietuvaite. Šitai ją ir cituoju:

„... Aš nesiginčysiu. Moterų hegemonija labai saldi ir skani. Moterims valdant, galima tik tapti didvyriu. Tas tiesa. Jaunutis daug prasikalto, Jaunutis ir begėdis, ir cynikas, ir megalomanas... Negalima nei ginčyties. Jaunutis išdėrgė Lietuvos moteris, kaip visus mano, neteisingai. Ir aš taip manysiu, nes kam-gi čia tie ginčai! Patelių Lietuvoje nėra ir negali būti! Patelės gali būti Norvegijoje, Vokietijoje, Lenkijoje, Rusijoje, bet tik ne Lietuvoje. Kam čia ginčai? Lietuvaitės iš kitokio molio, negu lenkės, padėkim, nulipintos. Jos labai geros, labai gražios, visados jaunos, skaisčios ir rimtos, yt Palados! Jaunutis jų nesupranta — tyčia suprasti nenori! Jis vis skriaudžia lietuvaiteis, vis jas kritikuoja, šmeižia, nors kaip kada ir teisingai, bet... Jis nenori jų klausyti, joms tarnauti. Jis nesupranta, kad ir piktai daranti moteriškė šimtą kartų geresnė, negu geriausias iš tarpo vyrų! (mano pabraukta. J. B.). Jis nenori tikėti, kad Lietuvos moters ne varžo, ne pančioja vyrų talent, bet iškelia juos padangėna! Jis žino, kaip lietuvaite išaugstino Kudirka, o ypač Višinskį“.

***
: Literatiškos žinios. „Lietuvos Žinių N78 rašoma:

„Girdėjome, kad vienas mūsų rašytojų esąs išvertęs iš ukrainų kalbos lietuvių kalbon penkeveiksmę komediją: „Išmintingas ir Kvailys“ (Razumnyj i duren).

IŠ KUOPŲ NUTARIMŲ.

40 kuopa, Pittsburgh, Pa., susirinkime, laikytame 21 d. liepos m., atrado, kad įstojimas į pašalpos skyrių nuo 18—30 metų — \$150, o į apsaugos skyrių — nuo 18—19 metų — \$2.00, taigi viso \$3.50.

„Tėvynė“ N29, „Paaškinime Pildomosios Tarybos“ pasakyta, kad įstojimo mokeskis skyriui į abudu skyrius tikrai \$2.25 (turi būti \$2.50. Red.), taigi vienbalsiai nutarėm protestuoti, jai Pildomoji Taryba laužo 27 Seimo nutarimus ir reikalaujam, idant toks užmanymas būtų panaikintas.

Taipogi įnešta išrinkti komisiją ištyrimui tiesų kaslink Susivienijimo Konstitucijos (t. y. kuriose valstijose ji tinka ar priešinga yra).

Toliaus, mės nesuprantam, kaip gali but seniems ir naujiems draugams tas pats įstojimas į pašalpos skyrių.

40 kp. Sekr. Juoz. Kvedaraitė.

Nuo redakcijos. Tarpindami kitą 40-to kuopos protestą, turime duoti prie jo keletą patėmijimų. (Žiur. ant 6 kolonnos)

SLA. Iždo apyskaita už II bertainį 1912 metų.

IŠMOKĖJIMAI.

Table with columns for item descriptions and amounts. Includes 'BALANDŽIO MENUO' and 'POSMERTINĖS'.

Table with columns for item descriptions and amounts. Includes 'BIRŽELIO MEN.' and 'POSMERTINĖS'.

Table with columns for item descriptions and amounts. Includes 'POSMERTINĖS' and 'XXVII Seimo pripažinti išmokėjimai'.

Table with columns for item descriptions and amounts. Includes 'XXVII Seimo pripažinti išmokėjimai' and 'Atlyginimai komisijoms'.

Table with columns for item descriptions and amounts. Includes 'Valparaiso lietuvių moksleivių knygynui, per S. Biežį'.

Table with columns for item descriptions and amounts. Includes 'SUTRAUKA:' and 'Balandžio mėn.'.

Table listing committee members and their addresses. Includes 'SLA. PILDOMOJI TARYBA:', 'PREZIDENTAS:', 'VICE-PREZIDENTAS:', 'SEKRETORIUS:', 'IŽDININKAS:', 'IŽDO GLOBĖJAI:', 'DAKTARAS-KVOTĖJAS:', 'APŠVIETOS KOMISIJA:', 'ISTATŲ KOMISIJA:'.

Kuopa sako, buk Pild. Taryba laužanti Seimo nutarimus ir reikalauja kad tas nutarimas būtų panaikintas. Kaslink pirmo klausimo — patartina kuopai pažiūrėti patilpusią pereinamą numerį je buvusios Konst. Komisijos ir Pild. Tarybos krivulė, iš kurios matys, kad čia nėra laužomas jokis Seimo nutarimas, o tik apskelbiama naujas paragrafas. Projekte, kurį kuopos referendumu priėmė ir Seimas užtvirtino, sakoma tiktai apie įstojimą į apsaugos ir pašalpos skyrius paskyriūm, bet nekalbama apie tuos žmones, kurie norės įstoti į SLA. ir abu skyriū antsyk. Ir 40 kuopa, tur buti, žino, kad prisirašymas naujų narių prie SLA. šian dieną yra vienas svarbiausių klausimų — Toliaus reikalaujama, kad nutarimas būtų panaikintas. Dėlko nepadutu reikalavimo motyvai? Dėlko panaikinti? Ar nutarimas nėra geras? Ar jis apsunkina senus narius ir naujų narių rašymai prie SLA? Juk naikinti reikia tai, kas nėra gera, bet gerų darbų ir gerų nutarimų išmintingas žmogus nenaiкина. Prie 40-os kuopos priklauso SLA. Pild. Tarybos narys Dr. J. Baltrušaitienė, tad kodėl kuopa nepasirūpino pas Susivienijimo Doktorą-Kvotėją pasiteirauti, ką toks Pild. Tarybos nutarimas reiškia, ar jis yra tiesuotas, ar kenks organizacijai, ar ne. Tai būtų buvę lengva padaryti ir nebūtų buvę reikalo rašyti protestas. Ar dar nežinoma, kad panašiais protestais sėjama tiktai nesuipratiimai ir nieko naudingo organizacijai nepadarama. Sulig įstojimo į pašalpos skyrių, — kuopa sakosi nesuprantanti, kaip tai įstojimas gali buti lygus, nežiurint amžiaus. Jis ir nėra lygus, patartina kuopai peržiūrėti įstojimo lentelę.

Redakcija.

Advertisement for 'Visiems lietuviams naudinga.' (Useful for all Lithuanians). Includes 'SUSIVIENIJIMAS LIETUVIU AMERIKOJE' and a table of membership fees for different age groups.

SLA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

Chicago, Ill. 36 SLA. kuopa laikys savo susirinkimą rugpjūčio 11 d. 1 v. po pietų J. Ridiko salėje 3251 Illinois st. Visi nariai malonesite atsilankyti ir naujus draugus atsivesti. Bus kalbama apie pašalpos ligoje skyrių, ir priimami į jį norintieji įstoti. O katrie dar neatsiėmė paliudijimų, tai ateikite atsiami.

Kp. sekr. M. A. Šarka, 1410 S. 49th st., Cicero, Ill. Shenandoah, Pa. 23 SLA. kp. lai kys mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 11 rugpjūčio (Aug.) 1912 m. 2-ą val. po pietų Wilkinson'o svetainėje, kamp. Main ir Lloyd gatvių.

Visi nariai užkviėjami atsilankyti, nes bus svarbus balsavimas apie seimų laikymą, ir yra kitokių dalykų, reikalaujančių visų apsvaistymo.

Komitetas. Cleveland, Ohio. 178 SLA. kuopa laikys 18 rugsėjo susirinkimą 3 val. po pietų, J. Kapelinsko svetainėje. Meldžiu visų narių atsilankyti ant susirinkimo. Taipgi užkviėjami ir naujus narius, nes dabar yra padaryta palpinė ligoje nuo 1 mos lipos; pašalpa ligoje kiekvienam reikalinga.

Taipgi mus kuopa nutarė, kad jai naarys nesilankys per 3 mėnesius į susirinkimą, tai pagal konstituciją bus nubasutas. Taigi, draugai, malonesite atsilankyti tankiai į susirinkimus.

187 SLA. kp. organizatorius J. Kleiza. Pittston, Pa. Susirinkimas 7-tos SLA. kuopos atsisub nedėlioje 11 d. rugpjūčio 2-ą val. po pietų, svetainė je Antano Ruko. Visi samariai priva lo pributi, nes bus svarstomi svarbūs reikalai, beje svarstymas prigulėti prie skyriaus pagalbos ligoje.

Kp. raštininkas J. Kazakevičius. Cleveland, Ohio. 14 SLA. kuopa laikys susirinkimą 11 d. rugpjūčio 2 val. po pietų svetainėje I. Witkausio po No. 2041 Hamilton ave. Malonesite draugai pasirūpinti su mokėdais taipgi bus ir kiti svarbų reikalai apta rimui, ir atsiveskite naujus narius.

Sekr. A. Šimkunas. Forest City, Pa. 2 kuopa SLA. lai kys susirinkimą 1 d. rugpjūčio, (Au gust), nedėlioje, 2 val. po pietų, pas p Juozupaitį. Sirdingai kviečiami visi nariai susirinkti ir atsivesti naujų prisirašyti prie SLA. Sekretorius A. M. Makauskas.

BUKITE SAVININKAIS.

Bukite patis savininkais, nusipirkite savo ukį-farmą lietuvių kolonijoje, kur lygi žemė ir lengva dirbti. Tena is viskas gerai auga ir dera. Ta vieta netoli nuo miesto, o aplinkui mažesni miesteliai; gelžkeliai arti, taipgi arti ir gatvėkario kelias. Daugelyje vietų gatvėkariai bėga net per ukes. 60 lietuvių šeimynų jau apsigyvenę; visi gyvena turtingai ir gerai, jog gera žemė. Taigi, kurie mano te arba norite pirkti farmą, kreipkitės pas mus, o mes suteiksime visas informacijas, Norintieji gauti kniugą „Eiki-me ant kolonijų“ prisijaukite 3c. krasos ženkleliais, kaipo persiuntimo kaštus.

A. M. MARTUS, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y. P. S. Dabar laikas apžiūrėti New Yorko apylinkėje ukes; dabar galite matyti kaip ir kur kokie javai geriausiai auga.

ATIDA NE UKĖSAMS SUVIENYTŲ VALSTIJŲ.

Dėlko atoviams reikalingos ukėsystės popieros. 2. Ką reikia daryti norint pastot Suv. Valstijų ukės. Kur ir kada galima paduot prašymą. Ką turi žinoti pakol gausi ukėsystės popieras. Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis naudingų patarimų. Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25c. Piningus ir laiškus siųskite šiuo adresu:

JOSEPH BENDRICK, Clerk of Court, Pottsville, Pa.

Tel. Canal 2118 DR. A. L. YUŠKA Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų. Valandos: Nuo 9 iki 11 išryto Nuo 3 iki 5 po piet 7 iki 9 vakare Gyvenimas ir ofisas: 1749 So. Halsted at. Chicago, Ill.

Dr. A. Szlupiate-Jankauckiene GYDO VISOKIAS LIGAS MOTERIŲ, VAIKŲ IR VYRŲ. 265 Berry Street, (arpe Grand St. ir So. 1-st St.) VALANDOS: nuo 12-3 po piet, nuo 7-9 vakare. Telephonas Greenpoint 8. Brooklyn, N. Y.

ANT PARDĀVIMO.

Arkliai ir karčtos, 6 arkliai mielinu seriu, 3 karčtos, už kuriuos buvo užmokėta \$1.106 už vieną, dabar parduoda labai pigiai. Karavanas pilkas kaštavo 2.400 dol. Visi daigtai 3 ar 4 metų senumo. Prdavimo priežastis — uždėjome automobilius. Galite atsiskaityti iš visų Suvienyty Valstijų Amerikoje, galite atvažiuoti ir iš toliausiai, užsimokės, nes bus dideliai pigiai. O juk ir mažuose mieste. liuose yra reikalingos karčtos. Rašykite laišką, o aš atsakysiu. Su pagarba P. Mažeika, 3315 Auburn ave., Chicago, Ill.

GERA PROGA.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis \$1.00 be mokinio (apdaryta) VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokinis skaityti ir rašyti be mokinio 15c. ARITMETIKA mokinis rokadū be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c. NAUJAS BUDAS mokinis rašyti be mokinio 10c. Viso \$1.00

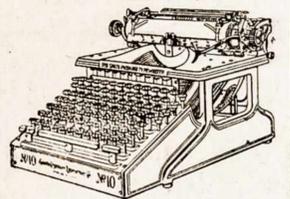
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš „Tėvynės“ ir \$1.00 per Money Order. tai gaus visas 4 kningas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Svarbu žinoti moterims.

DAUGELIS moterų tankiai sarga ir greit sėsta, nežinodamos pačios kaip savo nykstančią sveikatą pagerinti. Iš veido matosi kaip 30 metų jaunos moters yra ruožai, lyg būtų 50 metų senelė. Rodos kad lietuvės apie savo sveikatą bei grožį visai nepaisytu. Apgaiilėtina kad mažiama ir težino, kaip save reikia užsilai kyti, kad buti sveika.

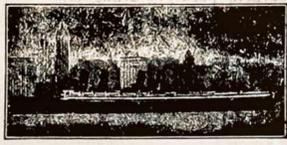
MUSŲ noras pagalbėti toms moterims ar merginoms, suteikiant joms teisingus patarimus: kaip gali likti sveikom ir gražiom moterim. Todėl kiekviena moteris, kuri tik nori buti sveika, linksma ir gražia, teiksis man parašyti, pridėdant 2c. pačto markę, o aš patarimus laišku suteiksiu visai dykai. Ardesuokite: Mmme. Marta Pinnrose, 812 Thirty-third str., Fl. I. Chicago, Illinois.

\$3.00 PARANDAVOS SMITH PREMIER RAŠOMA MAŠINA VIENAM MENESIUI \$15.00 PARANDAVOS SMITH PREMIER RAŠOMA MAŠINA ŠEŠIEMS MENESIAMS

Parduodama LENGVA IŠMGREJIMU Smith Premier Department Remington Typewriter Company, (Inkorporuota) 325-331 Broadway New York, N.Y.

Ar Keliausite i Lietuva?

MES pasitiksime Jumis priebunant i New Yorka ant dipo. MES dastatise Jusu baksus ant laivo. MES duoseme Jumi nakvine. MES pastoroseme del Jusu paszporta. MES palidiese Jumis ant laivo. atsizaukite i

Eastern Transfer Co. (A. BALTIEJUS, Prezidentas) 128 Cedar Street, NEW YORK, N. Y. Agentas teipgi uzpraszome siusti pasazerius pas mus, o bus kuonu-graziausei aprupinti.

SVEIKATA BRANCIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS! Gyvenimo džiaugsmai ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje! Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo viciausiu nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgu metų pritarimu išrado daugybę specializų gyduolių, sutaisyty iš sveičiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandelyje sukrautos ir gaunamos sekancios gyduoles:

Reikalaukite prisiuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jaugu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į Lietuvos apylinkes.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekiorius, 229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

DIDIS GYDYTOJAS Dr. IGNOTAS STANKUS M. D. Gydo pasekmingiausiai visokias ligas: vyrų, moterų, vaikų ir daro visokias operacijas. Su geromis leikarstomis jo paties sutalysiomis. Dr. Ignotas Stankus jau šimtus žmonių išgydė katrie paliko ant visados sveikais, linksmais ir jam dėkingi. Jis yra Vienatinis Tikras Doktoras Lietuvis Philadelphiaje, pabaigęs daktarišką mokslus Indiano Universitete ir baigęs didžiųjų daktarų mokslą, The New York Post Graduate Medical School and Hospital.

ALBERT G. GROBLEWSKI Savininkas ir Fabrikantas Geriausių „Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų“. Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užsišaldymo Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Jei gu sergate užsiėnėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti ne daktarai, ne ligonbučiai, arba paslaptinomis ligomis, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes žion teina netik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties. Užtai nesidėyk ir nebijok, rašyk teisybe, o mielai sureikisiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane, pridėdant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausi atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekvienam dideliam mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. ant mėnesio. Uždarb duodame kuogeriausiai. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štor-ninkas privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štor-nuose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami gult pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaujau išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Štorininkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrąs.

ALBERT G. GROBLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

LIETUVIAI KREIPKITE PAS SAVĄJĮ. Teisingiausia agentura. Laivakorėjų ir piningų siuntimo Firma, jau dešimts septyni metai, kaip parduodame laivakortes ant ekspresinių ir pačtavų laivų, pagal kompanijų prekę ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupiname prašportus per rubežių su konsulio paliudijimu. Patarimai kuoteisingiausi ir dykai. Suinčiam piningus i visas svieto dalis, greitai, pigiai ir saugiai. Taipgi išmainom pagal dienos kursą. Darome visokius notarijalskus paliudijimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatiskai arba per laišką, nes vienatinė Brooklyn lietuviska agentura. J. J. PAUKSTIS & CO. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszka Aparatu Dirbtuve. Guodotinos tautiskoms ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karūnas, Amerikoniskas veiliavus, Sarpas, Juostas, Ženklietus, Kepurus ir mairalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinus apredalus. Norėdamas guodotinos Draugystes arba guodotini kunigai, jog įjus darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi. T. Andruszewicz 1421 Division St., Chicago, Ill. netoli Milwaukee Ave.

J. SKRITULSKAS NOTARIJUS IR AGENTAS Užlaikau geriausius gėrimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuos norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siuolu piningus i visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemų piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavėdimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Masakolijos valdžia. Užlaikau svieting mitingams ir veselioms. Iš tolesnių mūsų molių ir atsilankti per laiškus ant žemlaus paduoto adreso: JOHN SKRITULSKAS 26 Broad Street New Britain, Conn. Telephone No. 550

14 metų senas laikraštis KATALIKAS Išcina kas Ketvergą, Chicago, Ill. Laikraštis „Katalikas“ 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prūsų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio. „Kataliko“ prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinėse Amerikos: Metams \$2.00, pusei metų \$1.00 Kanadoj ir Meksike:— Metams \$3.00, pusei metų \$1.50 Rosijoje, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: Metams \$3.00, pusei metų \$1.50 Užsirašyti „Kataliką“ galima kiekviename laike. Užsirašant „Kataliką“ reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderj arba piningus registruotam laišku ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip: J. M. TANANEVICZIA 3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill. Rašykite tuojaus, o gausite vieną „Kataliko“ numerj ant pažiuros veltui.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER Jei gu turi skaudančią nugarą, kankinant reumatizmui arba kitokių skaudėjimų, kuris tavo vargina tai mėgink Dr. Richter'o „Pain-Expeller“. Tuojaus tau palongvės ir juosies tuojaus smagesniu, jeigu tikrai varstosi ryte ir vakare tepant skaudančias vietas, išvirs tu skausmus lauk. Kad laikytum nuolatos bonk namuose, nes kiekvienam laike ir nakti negalima gaut, o tas pagelbės tau ir tavo šeimynai reikale. Gerai dėl bilo skausmo, kaip tai: reumatizmo, niksteleėjimo, neuralgijos, nudėgimo, bei skaudančių vietų ant kuno. Gali gaut visose aptiekose po 25c. ir 50c. Dabok kad but inkaras ant bonkos, tai tas yra tikras. F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Str., NEW YORK.

LENGVAS, GREITAS IR PARANKUS BUDAS PARASYK man sendi, ritoj gausi lietuviska Kataloga: geriausių armoniky, koncertinų, klernetų, smuiky, triubų, lietuviskų knygu ir nuo kitokių smulkių daiktų prie mangs gaunamų. Jeigu jau turit mano Kataloga nr. 8, tai meldžiu apstielinoti išjo sendi reikalingus sau daiktus, o už pora dieny gausite juos i namus bejoko klapato. Per 10 metų užsiimu šia prekyste ir todėl turin ganetinais praktikos ir teisingai išpildau užsakimus per pačią arba ekspresą greičiausej. Adresas: M. J. DAMIJONAITIS, 812-814 W. 33-rd St., CHICAGO, ILL.